

CUPRINS

ABREVIERI.....	11
CUVÂNT ÎNAINTE	13
CAPITOLUL I	
APARIȚIA ȘI DEZVOLTAREA TRANSPORTULUI PE APĂ.....	15
Secțiunea I	
Aspecte privind evoluția mijloacelor de navigație și a traficului maritim din antichitate până la sfârșitul secolului al XV-lea	15
Secțiunea a II-a	
Construcții navale în țările române în secolele XV-XVIII	30
Secțiunea a III-a	
Șantiere navale românești. Secolele XV-XVIII.....	35
Secțiunea a IV-a	
Tipuri de nave medievale românești. Personalul navigant	41
Secțiunea a V-a	
Începuturile navigației moderne (Secolul XIX)	47
Secțiunea a VI-a	
Căile de dezvoltare a transporturilor pe apă, în secolul XX și începutul secolului XXI	51
Secțiunea a VII-a	
Rolul și importanța transportului pe apă în economia mondială	54
§1. Considerații introductive	54
§2. Rolul transportului maritim în economia mondială.....	55
§3. Importanța social-economică a transportului maritim modern.....	57
3.1. Caracteristicile transportului pe apă	57
3.2. Avantajele transportului pe apă	59
3.3. Problemele transportului pe apă	60
CAPITOLUL II	
SISTEMUL INSTITUȚIONAL DIN DOMENIUL TRANSPORTULUI	
MARITIM ȘI PE CĂILE NAVIGABILE INTERIOARE	62
Secțiunea I	
Reglementări juridice privind transportul pe apă în România.....	62
§1. Considerații introductive	62
§2. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii – autoritate de stat în domeniul transportului maritim și pe căile navigabile interioare	64
§3. Autoritatea Navală Română.....	65
§4. Nava – definiția navei, tipuri de nave.....	67

§5. Natura juridică a navelor comerciale maritime	71
§6. Pavilionul și naționalitatea navei	71
§7. Condiții pentru arborarea pavilionului.....	72
§8. Pavilioanele de complezență	73
§9. Pavilionul și naționalitatea navei române	73
§10. Înscrierea, transcrierea, transmiterea și stingerea drepturilor reale asupra navelor	74
§11. Personalul navigant și echipajul navelor	76
Secțiunea a II-a	
Reglementări procesual-penale.....	80
§1. Competența de cercetare a accidentelor de navigație	80
1.1. Competența căpităniilor de port	81
1.2. Competența organelor de cercetare ale poliției	82
1.3. Competența procurorului	83
1.4. Competența comandantului de navă	84
§2. Alte competențe	84
CAPITOLUL III	
PRINCIPALELE PROBLEME DE CLARIFICAT ÎN INVESTIGAREA	
ACCIDENTELOR DE NAVIGAȚIE	87
Secțiunea I	
Accidentul de navigație	87
§1. Definiție și clasificarea accidentelor de navigație	87
1.1. Accidentul de navigație – accident de muncă.....	90
Secțiunea a II-a	
Principalele aspecte care trebuie clarificate prin investigarea accidentelor de navigație	92
§1. Stabilirea cauzelor accidentului de navigație	92
§2. Determinarea împrejurărilor în care a avut loc accidentul de navigație	93
§3. Determinarea consecințelor accidentului de navigație	93
§4. Stabilirea prevederilor legale care au fost încălcate	93
§5. Identificarea persoanelor responsabile de producerea accidentului de navigație și cercetarea acestora	94
§6. Inițierea măsurilor de prevenire a altor accidente de navigație	94
Secțiunea a III-a	
Principalele cauze ale accidentelor de navigație	94
§1. Considerații introductive	94
§2. Reguli de navigație a căror încălcare poate provoca producerea unor accidente de navigație.....	96
2.1. Veghea	96
2.2. Viteza de siguranță	96
2.3. Pericolul de coliziune	97
2.4. Manevra pentru evitarea coliziunilor	97
2.5. Separarea traficului	97
2.6. Nava care ajunge din urmă altă navă.....	98

2.7. Manevra navei privilegiate	99
2.8. Conducerea navelor pe timp de vizibilitate redusă.....	99
2.9. Lumini și semne	99
2.10. Semnale sonore și luminoase.....	100
§3. Cauze care pot determina producerea accidentului de navigație	100
3.1. Săvârșirea unor fapte penale.....	100
3.2. Săvârșirea unor fapte contravenționale.....	102
3.3. Cauze tehnice.....	103
3.4. Cazul fortuit și forța majoră.....	104
§4. Alte cauze care determină sau sunt consecința accidentului de navigație maritim	105
4.1. Incendiul la bord.....	105
4.2. Eșuarea	107
4.3. Gaura de apă.....	108
4.4. Explozia.....	108
Secțiunea a IV-a	
Stabilirea cauzelor producerii accidentului de navigație	109

CAPITOLUL IV

PARTICULARITĂȚI PRIVIND CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI A ACCIDENTELOR DE NAVIGAȚIE

112

Secțiunea I

Noțiunea și importanța cercetării la fața locului.....	112
§1. Noțiunea de cercetare la fața locului	112
§2. Reglementarea procesual penală a cercetării la fața locului	113
2.1. Faza de urmărire penală.....	114
2.2. Faza de judecată	114
§3. Importanța și obiectivele cercetării la fața locului.....	115
3.1. Importanța cercetării la fața locului.....	115
3.2. Obiectivele cercetării la fața locului	116
§4. Pregătirea în vederea efectuării cercetării la fața locului.....	116
4.1. Pregătirea echipei de cercetare a locului faptei	116
4.2. Pregătirea mijloacelor tehnico-științifice criminalistice	117

Secțiunea a II-a

Reguli tactice ale cercetării la fața locului.....	119
§1. Considerații introductive	119
§2. Măsuri preliminare cercetării la fața locului.....	122

Secțiunea a III-a

Cercetarea la fața locului a accidentelor de navigație	124
§1. Considerații introductive	124
§2. Cercetarea în faza statică	127
§3. Cercetarea în faza dinamică.....	128

Secțiunea a IV-a

Consemnarea rezultatelor cercetării la fața locului	130
§1. Procesul-verbal de cercetare la fața locului	130

§2. Schița locului faptei	134
§3. Fotografiile judiciare efectuate la fața locului	136
§4. Înregistrările video judiciare efectuate la fața locului	136
§5. Ridicarea înscrisurilor și mijloacelor materiale de probă	137

CAPITOLUL V

ACTE DE URMĂRIRE PENALĂ EFECTUATE ÎN INVESTIGAREA

ACCIDENTELOR DE NAVIGAȚIE	140
---------------------------------	-----

Secțiunea I

Tactica ascultării martorilor	140
§1. Ascultarea martorilor	140
1.1. Considerații introductive	140
1.2. Reglementarea procesuală penală	140
1.3. Valoarea probatorie a declarațiilor de martor	142
§2. Reguli tactice aplicate în ascultarea martorilor	143
2.1. Pregătirea ascultării martorilor. Aspecte generale	143
2.2. Reguli tactice aplicate în pregătirea ascultării martorilor	144
§3. Ascultarea propriu-zisă a martorilor – reguli și procedee tactice criminalistice –	146
3.1. Considerații generale	146
3.2. Verificarea și aprecierea declarațiilor martorilor	152
§4. Ascultarea altor categorii de martori	153
4.1. Ascultarea martorilor minori	153
4.2. Ascultarea persoanelor vârstnice	157
4.3. Ascultarea unor martori handicapați	157
4.4. Ascultarea persoanelor care nu cunosc limba română	158
§5. Consemnarea declarațiilor martorilor și fixarea acestora prin mijloace tehnice criminalistice	160
5.1. Consemnarea declarațiilor martorilor	160
5.2. Fixarea declarațiilor prin mijloace tehnice criminalistice	161

Secțiunea a II-a

Tactica ascultării învinuitului sau a inculpatului	162
§1. Ascultarea învinuitului sau a inculpatului	162
1.1. Considerații introductive	162
1.2. Reglementarea procesuală penală	163
§2. Reguli tactice aplicate în ascultarea învinuitului sau inculpatului	164
2.1. Pregătirea ascultării	164
2.2. Psihologia învinuitului sau inculpatului în momentul ascultării	165
2.3. Informarea cu privire la personalitatea învinuitului sau inculpatului	166
2.4. Organizarea modului de ascultare	166
2.5. Locul și timpul ascultării	167
2.6. Cerințe privind conduita tactică a procurorului sau căpitanului de port în timpul ascultării	168
§3. Ascultarea propriu-zisă a învinuitului sau inculpatului – reguli și procedee tactice criminalistice –	169

3.1. Verificarea identității învinuitului sau inculpatului	169
3.2. Reguli tactice aplicate în etapa relatării libere	170
3.3. Reguli tactice aplicate în etapa formulării de întrebări	170
3.4. Consemnarea declarațiilor învinuitului sau inculpatului	173
3.5. Înregistrarea declarațiilor învinuiților sau inculpaților	174
Secțiunea a III-a	
Alte acte de urmărire penală efectuate în investigarea accidentelor de navigație	175
§1. Tactica ascultării părții vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente	175
1.1. Noțiunea și importanța declarațiilor părții vătămate, părții civile și ale părții responsabile civilmente	175
1.2. Procedura de obținere și valoarea probatorie a declarațiilor părții vătămate, părții civile și ale părții responsabile civilmente	175
§2. Tactica efectuării confruntării	176
2.1. Considerații introductive	176
2.2. Pregătirea confruntării	177
2.3. Reguli tactice privind efectuarea confruntării	178
2.4. Fixarea rezultatelor confruntării	179
§3. Tactica efectuării reconstituirii	179
3.1. Noțiunea și importanța reconstituirii	179
3.2. Efectuarea propriu-zisă a reconstituirii	180
3.3. Fixarea rezultatelor reconstituirii	181
 CAPITOLUL VI	
CONSTATĂRI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE ȘI EXPERTIZE	
CRIMINALISTICE EFECTUATE ÎN INVESTIGAREA ACCIDENTELOR	
DE NAVIGAȚIE	183
Secțiunea I	
Tactica efectuării constatărilor tehnico-științifice și medico-legale	183
§1. Considerații introductive	183
§2. Constatările tehnico-științifice	184
2.1. Aspecte procesual-penale	184
2.2. Procedura efectuării constatării tehnico-științifice	184
§3. Constatările medico-legale	185
3.1. Aspecte procesual-penale	185
3.2. Procedura efectuării constatărilor medico-legale	186
§4. Valoarea probatorie a constatărilor tehnico-științifice sau medico-legale	186
Secțiunea a II-a	
Expertiza – mijloc de probă în procesul penal	187
§1. Considerații istorice privind expertizele ca mijloc de probă	187
§2. Noțiunea, obiectul și importanța expertizei	189
2.1. Noțiunea de expertiză	189
2.2. Obiectul expertizelor	189
2.3. Importanța expertizelor	192
§3. Expertiza criminalistică	193
§4. Expertiza tehnică	195

Secțiunea a III-a

Tactica pregătirii și dispunerii expertizelor	196
§1. Pregătirea și dispunerea expertizelor	196
1.1. Analiza necesității și utilității dispunerii expertizelor	197
1.2. Pregătirea materialelor care vor fi supuse examinărilor	198
§2. Formularea întrebărilor	200
§3. Stabilirea instituției sau experților care urmează să efectueze expertiza	201

Secțiunea a IV-a

Tactica efectuării expertizelor	202
§1. Verificarea și aprecierea concluziilor expertizelor	202
1.1. Redactarea raportului de expertiză	202
1.2. Verificarea concluziilor expertizelor	203
§2. Aprecierea concluziilor	204
2.1. Concluziile categorice	205
2.2. Concluziile de probabilitate	206
2.3. Concluziile de imposibilitate a rezolvării problemei	207
§3. Dispunerea și efectuarea suplimentului de expertiză	209
§4. Dispunerea unei noi expertize	210
§5. Valoarea probantă a expertizelor ca mijloc de probă în procesul penal	212

CAPITOLUL VII

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL INVESTIGĂRII ȘI PREVENIRII ACCIDENTELOR DE NAVIGAȚIE	216
---	------------

Secțiunea I

Cooperarea internațională între statele membre ale Uniunii Europene	216
§1. Considerații introductive	216
1.1. Acțiunile UE pentru creșterea siguranței navigației maritime în Uniunea Europeană	217
1.2. Agenția Europeană de Siguranță Maritimă (EMSA)	219
1.3. Acțiunile României pentru creșterea siguranței navigației maritime și în apele naționale	220
§2. Cooperarea statelor riverane Mării Negre în vederea creșterii gradului de siguranță a transportului maritim	222

Secțiunea a II-a

Transferul de proceduri în materie penală	224
§1. Noțiune. Definiție. Reglementare	224
§2. Convenția europeană privind transferul de proceduri în materie penală	225
§3. Cadrul juridic intern	229

ANEXE

ASPECTE DE PRACTICĂ JUDICIARĂ PRIVIND INVESTIGAREA ACCIDENTELOR DE NAVIGAȚIE	240
---	-----

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	269
------------------------------	-----